

بسمه تعالی

دستورالعمل آموزش احکام اعتکاف در افتتاحیه

۱. آماده سازی

- نسخه های کتابچه احکام اعتکاف پیش از شروع افتتاحیه بین نوجوانان و راهبران توزیع شود. میتوانید فایل آن را که در پیوست قرار دارد، در پلتفرم مورد استفاده ی نوجوانان قرار دهید.
- مربیان باید کتابچه را از قبل مطالعه کرده باشند تا هنگام توضیح، مسلط باشند.
- زمان اختصاصی برای این بخش: حدود ۱۵-۲۰ دقیقه.

۲. مراحل اجرا

۱. مقدمه کوتاه:

- توضیح اهمیت احکام: «رعایت این قوانین شرط اثرگذاری اعتکاف است».
- تأکید بر اینکه کتابچه مرجع اصلی نوجوانان در طول سه روز خواهد بود.

۲. بیان احکام کلیدی (با ارجاع به کتابچه):

- شرایط صحت اعتکاف (روزه، حضور در مسجد جامع، نیت).
- محرمات اعتکاف (خروج بی دلیل، خرید و فروش، جدال، استفاده بی جا از موبایل).
- مستحبات اعتکاف (نماز، دعا، تلاوت قرآن، ذکر).
- هر حکم با مثال کوتاه توضیح داده شود تا نوجوانان درک عملی پیدا کنند.

۳. فعالیت آموزشی:

- مسابقه یا پرسش و پاسخ سریع از محتوای کتابچه.
- مثال: «آیا می توان برای خرید خوراکی از مسجد خارج شد؟»
- پاسخ صحیح با جایزه کوچک تشویق شود.

۴. جمع بندی:

- یادآوری اینکه کتابچه همیشه همراه نوجوان باشد.
- تأکید بر اینکه رعایت احکام، اعتکاف را ارزشمند و اثرگذار می کند.

۳. ملاحظات و نکات

- زبان ساده :توضیحات باید قابل فهم برای نوجوانان باشد؛ اصطلاحات پیچیده فقهی حذف شود.
- مرجعیت کتابچه :همه ی توضیحات باید به کتابچه ارجاع داده شود؛ این کتابچه در شیوه نامه ذکر خواهد شد.
- زمان کنترل شده :بیش از ۲۰ دقیقه طول نکشد تا خستگی ایجاد نشود.

- **تعامل فعال:** نوجوانان فقط شنونده نباشند؛ با پرسش و پاسخ درگیر شوند.
- **پرهیز از ترس آفرینی:** احکام با لحن مثبت و امیدبخش بیان شود؛ تمرکز بر فرصت معنوی، نه فقط محدودیت‌ها.
- **پشتیبانی مربیان:** مربیان باید آماده باشند تا در طول اعتکاف به پرسش‌های جزئی پاسخ دهند.

دستورالعمل آموزش وضو (بین دو نماز در مسجد)

۱. آماده‌سازی

- بعد نماز صبح، دو گروه پنج نفره برای نمایش ظهر روز اول انتخاب و آموزش داده شود.
- برای روز دوم، پنج گروه نیاز خواهد بود.
- در صورت عدم امکان استفاده از کلیپ، کتاب آموزش احکام مصور تهیه شود.
- **محل اجرا:** فضای جلوی محراب یا گوشه‌ای از مسجد که همه بتوانند ببینند، بدون ایجاد مزاحمت برای نمازگزاران.
- **وسایل:** یک تشت آب بزرگ، ظرف یا لیوان برای برداشتن آب، حوله یا دستمال برای خشک کردن دست‌ها.
- **کلیپ‌ها:** هر کلیپ یک دقیقه است و در پیوست موجود است. ۱ کلیپ لزوم آموزش احکام و دو کلیپ احکام وضو میباشد.
- **مربی/روحانی:** فردی مسلط به احکام وضو برای توضیح و جمع‌بندی.

۲. مراحل اجرا

۱. شروع برنامه (پس از نماز اول):

- اعلام شود که آموزش وضو آغاز می‌شود و همه در جای خود بنشینند.
- کلیپ اهمیت آموزش احکام پخش شود تا ذهن بچه‌ها آماده شود.

۲. اجرای نمایشی:

- گروه‌های پنج نفره از صبح انتخاب شوند و فیلم‌ها در اختیارشان قرار بگیرد تا به آن مسلط شوند.
- هر دو وضو بگیرند: یکی صحیح، دیگری با اشتباه عمدی (مثلاً ترتیب غلط یا شستن ناقص).
- بچه‌های دیگر باید تشخیص دهند کدام وضو درست بوده است.
- طراحی سناریو و شکل ارائه بر عهده ی گروه‌ها خواهد بود.

۳. توضیح مربی/روحانی:

- مربی توضیح دهد چرا یکی درست و دیگری غلط بوده است.
- نکات کلیدی وضو (نیت، ترتیب، شستن کامل اعضا، صرفه‌جویی در آب) یادآوری شود.

۳. ملاحظات اجرایی

- **زمان کنترل شده:** کل برنامه بین دو نماز باید حدود ۲۰ دقیقه باشد تا مزاحم نماز بعدی نشود.
- **بهداشت:** استفاده از تشت آب باید با رعایت نظافت باشد؛ حوله یا دستمال آماده باشد.
- **جذابیت:** اجرای نوجوانان و تشخیص جمع، فضای رقابتی و شاد ایجاد می‌کند.
- **الهام تربیتی:** یادآوری شود که این روش شبیه داستان امام حسن و امام حسین (ع) است که وضوی صحیح را با عمل، به پیرمردی که وضویش اشتباه بود نشان دادند.
- **صرفه‌جویی:** تأکید شود که وضو باید کامل باشد اما با کمترین مصرف آب.

دستورالعمل آموزش نماز

- اجرا دقیقاً مطابق دستورالعمل آموزش وضو در روز اول خواهد بود.
- به جای وضو، موضوع کلیپ‌ها و نمایش عملی مربوط به **نماز**.
- تعداد کلیپ‌ها ۵ عدد می‌باشد.

تذکر اجرایی

- در صورتی که بنا بر شرایط یا تصمیم مجریان، امکان یا تمایل به پخش کلیپ‌های آموزشی وجود نداشته باشد، می‌توان از **کتاب‌های توضیح المسائل - به‌ویژه منابع آموزش احکام مصور -** استفاده کرد. در این حالت:
- انتخاب موضوع (مثلاً وضو، نماز یا احکام مبتلا به دیگر) برعهده‌ی مربیان خواهد بود.
- مربیان موظف‌اند محتوای مناسب را از کتاب‌ها استخراج کرده و با زبان ساده و قابل فهم برای نوجوانان ارائه دهند.
- مدیریت زمان و شیوه‌ی ارائه (نمایش عملی، پرسش و پاسخ یا توضیح مستقیم) نیز برعهده‌ی مجریان برنامه است.
- کتاب‌های احکام، تهیه و در دسترس مجریان و گروه‌های نوجوان باشند.

دستورالعمل آموزش اتصال به نماز جماعت - روز سوم اعتکاف

۱. آماده‌سازی

- **محل اجرا:** فضای مسجد، بین دو نماز یا پس از نماز جماعت، جایی که همه نوجوانان بتوانند ببینند.
- **مربی/روحانی:** فردی مسلط به احکام نماز جماعت و توانمند در توضیح عملی.
- **نوجوانان مشارکت‌کننده:** چند نفر انتخاب شوند تا نقش مأوم و امام جماعت را ایفا کنند.

- وسایل :مهر و جانماز برای هر نفر، فضای کافی برای صف‌بندی.

۲. مراحل اجرا

۱. مقدمه کوتاه:

- توضیح اهمیت نماز جماعت: ثواب بیشتر، انسجام جمعی، و تمرین تبعیت از امام.
- یادآوری اینکه اتصال صحیح به جماعت شرط صحت نماز است.

۲. نمایش عملی اتصال به جماعت:

- یک نفر در نقش امام جماعت قرار گیرد.
- نوجوانان در صف مأمومین بایستند.
- مربی توضیح دهد: فاصله‌ها، اتصال صف‌ها، رعایت نظم و ترتیب.

۳. آموزش حالت‌های مختلف:

- مأموم دیر برسد و در رکوع به جماعت ملحق شود.
- مأموم در وسط نماز امام جماعت برسد (مثلاً در رکعت دوم).
- مأموم شک کند که اتصالش صحیح بوده یا نه.
- مأموم فاصله‌اش زیاد باشد یا صف قطع شود.
- هر حالت توسط نوجوانان اجرا شود و مربی توضیح دهد حکم آن چیست.

۳. ملاحظات اجرایی

- زمان کنترل‌شده :کل آموزش حدود ۲۰ دقیقه باشد تا مزاحم برنامه‌های دیگر نشود.
- زبان ساده :توضیحات با مثال‌های روزمره و قابل فهم برای نوجوانان ارائه شود.
- تعامل فعال :نوجوانان فقط شنونده نباشند؛ در نقش مأموم و امام جماعت شرکت کنند و بینندگان هم با سوال و جواب، در برنامه دخیل شوند.
- پشتیبانی :مربیان آماده باشند تا به پرسش‌های جزئی پاسخ دهند.
- نکته تربیتی :تأکید شود که جماعت نماد وحدت و هماهنگی است؛ رعایت احکام آن تمرین مسئولیت‌پذیری جمعی است.